

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

5944 *Reial decret 335/2010, de 19 de març, pel qual es regula el dret a efectuar declaracions a la duana i la figura del representant duaner.*

La Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, promulgada per respondre a la necessitat d'incorporar a l'ordenament jurídic espanyol els principis que introdueix la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, ha suposat, al seu torn, l'oportunitat de revisar el marc normatiu de diversos sectors, a fi d'eliminar obstacles no justificats d'acord amb els principis que introdueix la normativa esmentada.

D'altra banda, la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per adaptar-les a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, amb l'objecte de dinamitzar el sector serveis i guanyar competitivitat en relació amb altres estats europeus, pretén estendre els principis de bona regulació a sectors no afectats per la Directiva de Serveis, i aconseguir la supressió definitiva de traves o requisits no justificats d'acord amb la línia d'actuació assenyalada.

En concret, respecte a la representació en duanes, el Reglament (CE) núm. 450/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2008, pel qual s'estableix el Codi duaner comunitari (codi duaner modernitzat), en el seu article 11.2 disposa que els estats membres poden determinar, de conformitat amb el dret comunitari, les condicions en què un representant duaner pot prestar els serveis propis d'aquesta activitat a l'Estat membre en què estigui establert, i afegeix que, en determinades condicions, està autoritzat a prestar aquests serveis en un altre Estat membre diferent d'aquell.

Al mateix temps es considera convenient agrupar en una sola disposició els aspectes que regulen el dret a efectuar declaracions en duanes.

En aquest marc, el present Reial decret es dicta per modificar la normativa existent respecte al dret a presentar declaracions en duanes i a la pròpia representació en duana, amb l'objecte d'aplicar els instruments de liberalització de les activitats previstos en les directives i disposicions nacionals abans esmentades, s'adapta la regulació del representant duaner al que estableix l'esmentat Reglament (CE) núm. 450/2008, de 23 d'abril de 2008, en el moment de la seva completa aplicació i es configura una regulació única d'aquesta matèria que suposa l'ampliació de les formes d'accés a l'activitat de representant duaner i la reducció dels tràmits administratius per al seu exercici.

Així, l'article 1 estableix la forma de presentació de les declaracions duaneres per part de la persona que compleixi les condicions previstes en el Codi duaner comunitari vigent, que pot ser realitzada en el seu propi nom i per compte propi o per un representant duaner.

L'article 2 regula la forma de presentació de declaracions en duanes en nom propi i per compte propi.

Els articles 3 i 4 regulen el règim jurídic de la representació duanera, i s'estableix en aquest últim les condicions per a l'exercici de l'activitat de representant duaner com a activitat professional, i es fixen els requisits en relació amb la representació voluntària de les persones jurídiques, amb la finalitat d'evitar el frau al sistema de representació duanera.

Així mateix, en l'esmentat article 4 s'estableix la liberalització de l'exercici de l'activitat de representant duaner enfront de la regulació vigent, ja que l'única exigència per al seu exercici és la d'acreditar un coneixement mínim de la regulació tributària i duanera del comerç exterior que doni contingut a les especials relacions jurídiques que el dret duaner comunitari atribueix a representant i representat en relació amb el correcte compliment de les obligacions duaneres, i es preveu la inscripció dels representants duaners en un registre en el Departament de Duanes i Impostos especials de l'Agència Estatal d'Administració

Tributària als efectes de la correcta gestió i control d'ús d'aquest tipus d'especial de representació voluntària.

L'article 5 regula les possibles formes d'acreditació de la representació, seguint la línia que preveu la Llei 58/2003, de 17 de desembre.

Tenint en compte que les garanties del deute duaner i fiscal i la regulació de la responsabilitat tributària derivada de la presentació de declaracions en les duanes estan regulades en diferents lleis, es fa necessari incorporar, mitjançant les disposicions addicionals primera i segona, les formes pràctiques d'aplicació d'aquestes obligacions.

El present Reial decret es dicta per raó del que disposa l'article 149.1.10a de la Constitució Espanyola que atorga a l'Estat la competència exclusiva sobre règim duaner i aranzelari.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 19 de març de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Persones capacitades.*

1. Tota persona, física o jurídica, que compleixi els requisits esmentats a l'efecte en el Codi duaner comunitari pot efectuar declaracions davant de qualsevol administració de duanes amb la finalitat d'assignar a les mercaderies presentades en les duanes i recintes habilitats un determinat destí duaner.

2. La presentació de declaracions la poden fer les persones capacitades, per si mateixes o per mitjà d'apoderat, és a dir, en el seu propi nom i pel seu propi compte, o bé valent-se de representant duaner designat a l'efecte.

3. En el cas d'actuació per mitjà de representant duaner, la seva designació pot recaure en qualsevol persona que estigui inscrita en el Registre previst a l'article 4 d'aquest Reial decret.

4. Les autoritats duaneres poden sol·licitar l'acreditació de la propietat o del poder de disposició de les mercaderies presentades a despatx duaner i, en el cas de presentació de les declaracions duaneres mitjançant representant duaner, la representació amb què aquest actua.

Article 2. *Presentació de declaracions en nom propi i per compte propi.*

1. Les persones físiques que formulin una declaració de duana en nom seu i pel seu compte han d'acreditar-ne la identitat quan ho sol·licitin els funcionaris davant els quals es presenti la declaració mitjançant l'exhibició del document nacional d'identitat o del passaport.

2. Les persones jurídiques, tant públiques com privades, han de presentar les seves declaracions per si mateixes fent servir només els mitjans electrònics admesos per l'Administració duanera. La presentació de declaracions en paper l'ha de fer qui n'exerceixi la representació.

En cas de presentació de declaracions per persones jurídiques a través del seu representant voluntari, l'apoderament només pot ser atorgat a consellers o treballadors en virtut d'un contracte laboral per compte d'altri indefinit. En aquest últim cas, és necessari que el treballador no pugui representar a aquests efectes altres companyies diferents d'aquella que li atorga el poder. La seva condició de representant duaner queda limitada a l'actuació per compte de l'entitat que l'apodera.

En cas de presentació de declaracions per persones jurídiques a través del seu representant, l'acceptació de la declaració duanera per les autoritats duaneres està condicionada a l'acreditació per aquell de la representació.

3. Quan la presentació de la declaració duanera es faci per mitjans electrònics, és aplicable el que preveu la normativa vigent per a l'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, sense perjudici de les especialitats que es puguin establir en l'àmbit duaner.

Article 3. *Representació duanera.*

Tota persona, física o jurídica que es faci representar davant les autoritats duaneres per efectuar declaracions en duana amb la finalitat d'assignar un destí duaner a les mercaderies, s'ha de valer d'un representant duaner.

Article 4. *Condició de representant duaner.*

1. Són representants duaners, de manera que poden actuar en nom i per compte d'altri o en nom propi i per compte d'altri, aquells que compleixin els requisits següents:

a) Ser persona física amb residència legal a Espanya o en el territori de qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea.

b) Superar les proves d'aptitud que convoca a l'efecte amb periodicitat mínima anual l'Agència Estatal d'Administració Tributària sobre qüestions relatives a la normativa bàsica tributària i duanera en l'àmbit del comerç exterior de mercaderies, dels impostos especials, de la regulació del contraban i del Règim Econòmic i Fiscal de les Canàries.

A aquests efectes, es consideren eximits de complir aquest requisit:

1r Les persones que tinguin la consideració d'agents i comissionistes de duanes.

2n Les persones físiques que a l'entrada en vigor del present Reial decret estiguin habilitades pel Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per presentar declaracions en duana.

3r Les persones físiques que durant tres anys, anteriors a l'entrada en vigor del present Reial decret hagin signat, amb regularitat, declaracions com a apoderats i hagin mantingut una relació laboral amb persones o entitats habilitades pel Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per a la presentació de declaracions en duana.

4t Els representants duaners legalment establerts en qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que compleixin els criteris que preveu l'article 14, lletres a) a d), del Reglament (CE) núm. 450/2008, de 23 d'abril.

c) Estar inscrit en el Registre de representants duaners del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

La inscripció s'efectua d'ofici, excepte en els casos següents:

1r El que preveu el número 3r) de la lletra b) anterior, cas en què l'ha de sol·licitar l'interessat davant el Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, aportant les proves justificatives del compliment de les condicions previstes en el número esmentat.

2n El que preveu el número 4t) de la lletra b) anterior en el qual s'ha de presentar, amb caràcter previ a l'inici de l'activitat, una declaració responsable davant el Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària que inclogui les dades que identifiquin que estan establerts legalment en un Estat membre de la Unió Europea per exercir les activitats esmentades i una manifestació de la inexistència de cap mena de prohibició, en el moment de la comunicació, que li impedeixi exercir l'activitat a l'Estat membre d'origen.

2. En tot cas tenen la condició de representant duaner els operadors econòmics que hagin obtingut l'estatus d'operador econòmic autoritzat definit a l'article 5 bis del Reglament (CEE) núm. 2913/92 del Consell, de 12 d'octubre de 1992, pel qual s'aprova el Codi duaner comunitari, mentre exerceixin la condició esmentada i en la mesura que es puguin acollir a les simplificacions establertes en la normativa duanera, amb independència de l'Estat membre en què estiguin establerts.

Article 5. *Poder de representació en duanes.*

1. L'acreditació de la representació es pot realitzar per algun dels mitjans següents:

a) Mitjançant document públic o document privat amb signatura legitimada notarialment.

b) Mitjançant compareixença personal davant l'òrgan administratiu competent, que s'ha de documentar en diligència.

c) Mitjançant document normalitzat de representació aprovat per l'Administració tributària que s'hagi posat a disposició, si s'escau, de qui hagi d'atorgar la representació, que manera que el representant assumeix amb la seva signatura l'autenticitat de la del seu representat.

d) Mitjançant document emès per mitjans electrònics que compleixi les garanties i requisits establerts per l'Administració tributària.

2. Quan es tracti de declaracions referides a mercaderies desproveïdes de caràcter comercial destinades o enviades per particulars, la representació indirecta es presumeix concedida al representant que presenti la declaració en duana.

3. L'apoderament atorgat ha de fixar els límits i l'abast de la representació encomanada, amb especificació de la seva modalitat, amb indicació de les operacions, actuacions i formalitats a les quals s'estengui i el temps de la seva durada; poden ser de caràcter global per a la totalitat de les operacions davant la duana i per temps indefinit.

Disposició addicional primera. *Consolidació del deute duaner i fiscal en el cas de presentació de declaracions en nom propi i per compte propi.*

1. Quan, per raó de la normativa aplicable, sigui exigible la constitució d'una garantia amb l'objecte d'afermar el pagament d'un deute duaner i fiscal, l'esmentada garantia l'ha de presentar, en la seva condició de deutor, la persona física o jurídica que efectua la declaració de duana en el seu propi nom i per compte propi.

2. A petició del declarant, les autoritats duaneres han de permetre que es constitueixi una garantia global per cobrir diverses operacions que donin lloc o que puguin donar lloc a un deute duaner i fiscal.

3. En cas que la garantia es constitueixi mitjançant aval o fiança, l'avalista o fiador s'ha de comprometre expressament i per escrit a pagar solidàriament amb el declarant l'import garantit del deute duaner i fiscal el pagament del qual es faci exigible. El fiador esmentat, en tot cas, ha de tenir la condició d'entitat de crèdit, entitat d'assegurances, societat de garantia recíproca i estar establerta en el territori de la Unió Europea.

Disposició addicional segona. *Consolidació del deute duaner i fiscal en el cas de presentació de declaracions per mitjà de representant.*

1. Quan, per raó de la normativa aplicable, l'autoritat duanera exigeixi la constitució d'una garantia, aquesta pot prestar-la, o bé el declarant mateix, o bé la persona per compte de la qual es presenta la declaració.

2. Si es constitueix la garantia mitjançant aval o fiança li és aplicable el que preveuen els apartats 2 i 3 de l'anterior disposició addicional primera d'aquest Reial decret.

3. El fiador o avalista ho ha de ser en relació amb l'obligat al pagament dels drets d'importació i subjecte passiu de la resta de tributs exigibles en relació amb l'acte en el qual actuï el representant duaner. No obstant això, en el supòsit de representació indirecta, i només per al deute duaner, el fiador o avalista ho pot ser en relació amb el representant duaner.

Disposició derogatòria. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al present Reial decret i, en particular, les disposicions següents:

- a) Decret 2721/1965, de 20 de setembre, pel qual es regulen les condicions per a l'exercici de les funcions dels agents i comissionistes de duanes.
- b) Reial decret 1889/1999, de 13 de desembre, pel qual es regula el dret a efectuar declaracions de duana.
- c) Ordre del Ministeri d'Hisenda, de 9 de juny de 2000, per la qual es regula el dret a efectuar declaracions de duana.
- d) Ordre HAC/916/2004, de 23 de març, per la qual s'estableixen les condicions per a l'obtenció del títol professional d'agent i comissionista de duana.
- e) Resolució del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària, de 12 de juliol de 2000, relativa al dret a efectuar declaracions de duana.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.10a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de règim duaner i aranzelari.

Disposició final segona. *Disposicions de desenvolupament.*

1. S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda, per dictar les disposicions necessàries en aplicació del present Reial decret.
2. S'autoritza el Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per a l'aprovació del model de declaració responsable prevista a l'article 4.1.c).2n.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 19 de març de 2010.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta segona del Govern
i ministra d'Economia i Hisenda,
ELENA SALGADO MÉNDEZ